

A high-angle, top-down photograph of four people in a meeting. Two men are seated on a light blue sofa at the top of the frame. One man, wearing a dark blue shirt and black trousers, is leaning forward with his hands on his knees, gesturing towards a round wooden coffee table. The other man, wearing a dark blue jacket and light blue trousers, is sitting upright, holding a pen to his chin and looking at a notebook. Two women are seated in wooden chairs at the bottom of the frame. The woman on the left has blonde hair and is wearing a light blue denim jacket, looking at a document. The woman on the right has dark hair and is wearing a striped shirt, also looking at a document. The coffee table is round and wooden, with several papers, a coffee cup, and a water bottle on it. The papers include a pie chart and a bar chart. The room has a light-colored carpet and a patterned rug. Sunlight is streaming in from the right, creating shadows on the floor.

Medieanalyse

En objektiv debatt om skolestrukturen i Innlandet?

INFOMEDIA
Insight for Impact

Medieanalyse

Oppdragsgiver:
Innlandet fylkeskommune

Oppdrag:
Medieanalyse av medias rolle i
debatten rundt ny skolestruktur i
Innlandet

Periode:
12.04 2024 – 05.12.2024

Om rapporten 3

Hovedfunn 6

Del 1: Medieomtalen 7

Omtalemengde og tendens 8

Vurdering av objektivitet 9

Kilder 13

Journalister 16

Eksempler 19

Konklusjon 22

Del 2: Metode 25

Om rapporten

- Infomedia har gjennomgått medieomtalen av debatten om ny skolestruktur i Innlandet med sikte på å vurdere medias dekning av saken. Et sentralt spørsmål vi har ønsket å belyse er hvorvidt media har vært objektive i sin dekning og eventuelt i hvilken grad. For å kunne svare på dette spørsmålet har Infomedia vurdert fire parametere for å avgjøre i hvilken grad et oppslag er objektivt.
 - **Kildebruk og intervjuobjekter**
 - Kommer begge partene til orde?
 - Får den andre parten mulighet til å gi tilsvar dersom de får kritikk?
 - **Overskrift og ingress**
 - Er overskriften eller ingressen gunstig eller uheldig for den ene parten, og i så fall hvilken part?
 - **Ladede verdiord**
 - Målbærer journalisten (ikke intervjuobjektene) ladede verdiord mot forslaget eller den ene parten?
 - **Støtte**
 - Uttrykker journalisten eller redaksjonen støtte eller motstand til den ene parten – enten direkte eller indirekte?
- Ved å se på hvorvidt begge partene får mulighet til å uttale seg, om overskriften eller ingressen er kritisk eller støtter den ene parten, om journalisten selv bruker ladde verdiord for å beskrive forslaget, eller om journalisten eller redaksjonen gir støtte til den ene parten enten direkte eller indirekte, vil dette kunne belyse spørsmålet om journalisten eller redaksjonen er objektiv i sin dekning av debatten.

- Utvalget består av nyhetsartikler og redaksjonelt meningsinnhold i lokalmediene Gudbrandsdølen Dagningen, Oppland Arbeiderblad, Østlendingen, Glåmdalen og Fjuken, samt nyhetsartikler og redaksjonelt meningsinnhold i riksmidlene Nationen, VG, Dagbladet, NRK, Nettavisen Aftenposten og Klassekampen. For lokalmediene er all omtale i perioden 12. april til 5. desember 2024 gjennomgått. I riksmidlene er all omtale i perioden 14. oktober til 11. november gjennomgått.
- Infomedia har vurdert tendens i hvert oppslag. Tendensskalen består av positiv, nøytral og negativ omtale. For en forklaring av hvordan Infomedia vurderer tendens i hvert enkelt oppslag, se metodevedlegget på side 26. Selv om tendensen i en sak ikke vil kunne avgjøre hvorvidt et oppslag er subjektivt eller objektivt, vil det å bryte ned den totale tendensfordelingen for perioden sett under ett på hvert enkelt medie og hver enkelt journalist, kunne besvare spørsmål om hvorvidt journalisten eller mediet har en slagside, om man kan snakke om kampanjejournalistikk, eller belyse aktørene som mer eller mindre objektive.
- Infomedia har utarbeidet en oversikt over hvilke redaksjoner og hvilke journalister som har skrevet mest om saken, hvordan tendensfordelingen er på hver enkelt journalist og hver enkelt redaksjon, samt hvem som oftest treffer på parameterne nevnt på forrige side. Av hensyn til personopplysningsloven har Infomedia valgt å anonymisere oversikten over journalister og viser derfor kun til redaksjonen hvor vedkommende jobber.
- På neste side har Infomedia definert hvordan forskjellen mellom subjektiv og objektiv medieomtale kan forstås.

Objektiv eller subjektiv?

Subjektive oppslag

Gjennom språkbruk, valg av overskrifter og formulering av ingress, presentasjon av fakta, kildebruk, tone/tendens og balanse i dekingen presenteres leseren for innhold som favoriserer én side av saken.

Journalisten eller mediet gir eksplisitt uttrykk for hva de mener.

Objektive oppslag

Journalisten eller mediet gir ingen uttrykk for egne meninger, og oppslaget er fri for språklige eller strukturelle elementer som favoriserer én side. Fakta presenteres på en nøytral måte, og ulike sider av saken belyses gjennom balansert kildebruk og fremstilling. Språkbruk, overskrifter og ingresser er nøytrale og informative, uten å påvirke leserens oppfatning av saken.

Skjev kildebruk

I 39 % av artiklene kommer kun motstanderne til orde, mens forslagsstillerne alene siteres i kun 9 %. Dette indikerer en ubalansert kildebruk som bidrar til å gi en ensidig fremstilling av saken.

Negative overskrifter

Medieomtalen preges av sterke følelser, skarpe formuleringer og omfattende motstand mot forslaget. Dette gjenspeiles i overskriftene, som ofte går i forslagsstillernes disfavør.

Synlig motstand mot forslaget

Det er registrert få støttespillere til det foreslåtte vedtaket, og motsatt langt flere motstandere. Flere kommentatorer og ledere uttrykker eksplisitt støtte til motstanderne av forslaget.

Hovedfunn

Kampanjejournalistikk?

Infomedia finner tegn til at noen lokalaviser og noen riksaviser har hatt en tydelig slagside til fordel for motstanderne av forslaget.

Lokalavisene tydeligst

Disse gir oftere stemme til motstanderne av forslaget, og er mer uttalt kritiske til forslaget.

Objektive journalister

Infomedia kan ikke slå fast at journalistene i saken har hatt en subjektiv inngang, men kildebruk, valg av overskrifter og tendensvurdering kan indikere at noen redaksjoner har tatt et standpunkt i saken.

Del 1: Medieomtalen

I denne delen presenteres omtalen av skolestrukturdebatten

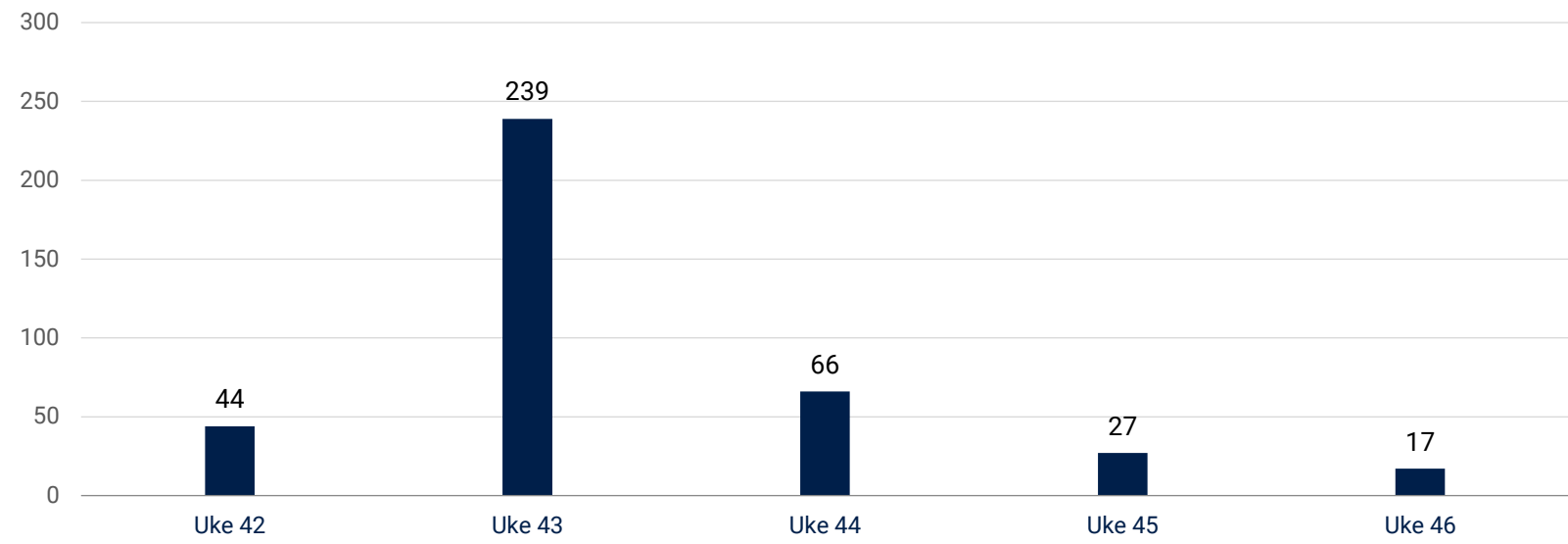
Omtalemengde

Infomedia har gjennomgått medieomtalen av debatten rundt ny skolestruktur i Innlandet i et utvalg lokalaviser og riksmedier. Til høyre vises relevante oppslag i perioden.

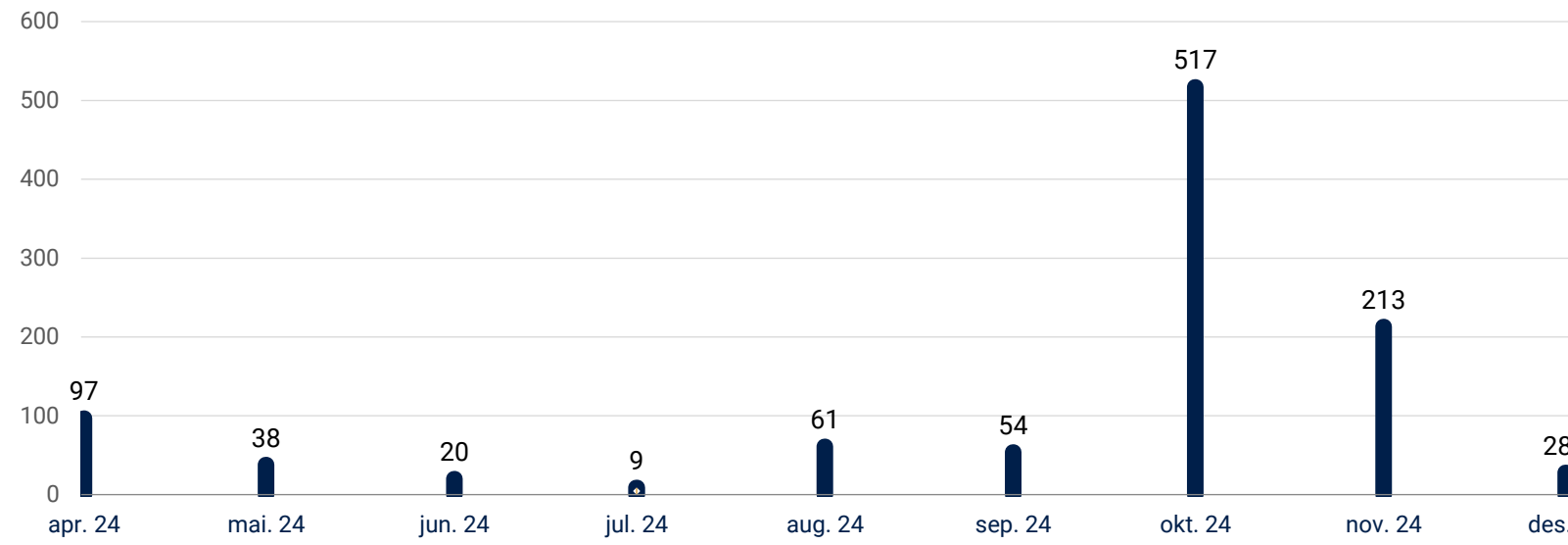
Utvalget består av nyhetsartikler og redaksjonelt meningsinnhold i lokalmediene Gudbrandsdølen Dagningen, Oppland Arbeiderblad, Østlendingen, Glåmdalen og Fjuken, samt nyhetsartikler og redaksjonelt meningsinnhold i riksmediene Nationen, VG, Dagbladet, NRK, Nettavisen Aftenposten og Klassekampen. For lokalmediene er all omtale i perioden 12. april til 5. desember 2024 gjennomgått. I riksmediene er all omtale i perioden 14. oktober til 11. november gjennomgått.

Det er registrert 393 oppslag i riksmedier og 1037 oppslag i lokalavisene. Leserbreve og kronikker er ikke inkludert i rapporten.

Riksmedier

Lokalmedier

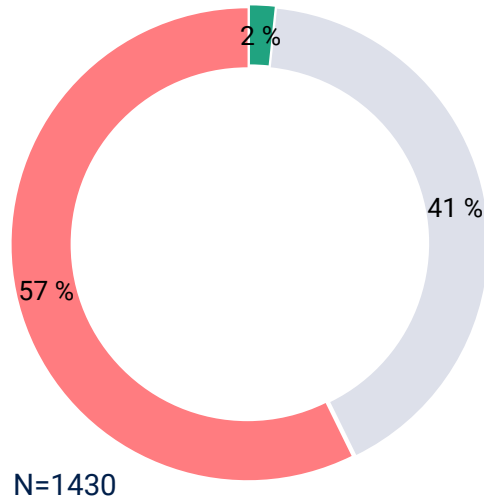
Tendens

Infomedia har vurdert tendens i hvert oppslag. Tendenscoding er en vurdering av om saken er «god»/«gunstig» eller «dårlig»/«uheldig» med hensyn til fylkespolitikernes forslag om ny skolestruktur i Innlandet.

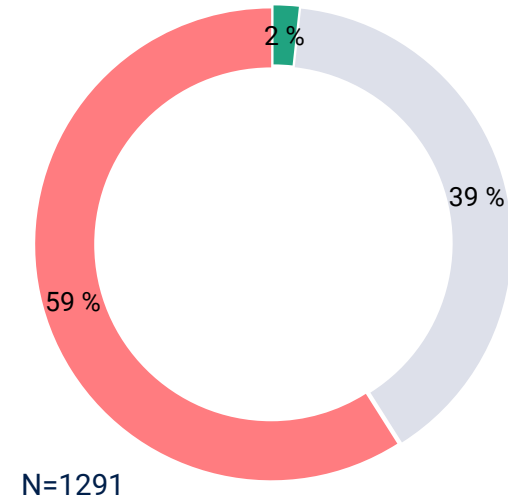
Infomedia finner at 57 prosent av all omtale fremstiller forslaget til ny skolestruktur på en negativ måte. Interessant nok er nyhetsartikler den artikkeltypen med størst andel negativ omtale. Den massive motstanden mot forslaget blant befolkningen i områdene som rammes av skolenedleggelsene, og journalistenes mange intervjuer med motstanderne av forslaget, bidrar til den store negative andelen.

Den store nøytrale andelen i de forskjellige medietypene kan delvis tilskrives at mye omtale av saker som ikke egentlig omhandler selve forslaget – eksempelvis Emilie Enger Mehls utspill om prostitusjon og Kristian Frisvolds utspill om krig – samt saker der fylkeskommunen forsvarer seg godt. Mange av disse sakene er vektet som nøytrale. Saken er også kort og nøytralt omtalt i oppslag om andre nyhetssaker.

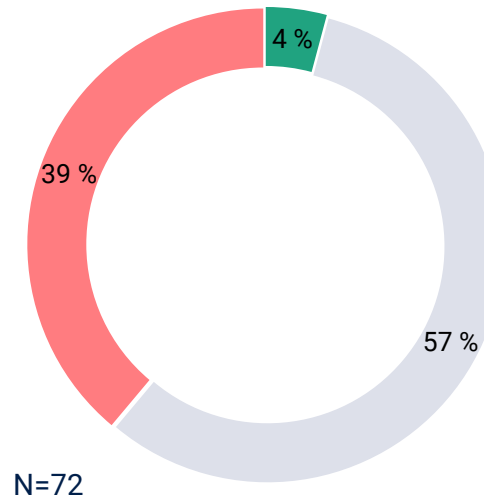
All omtale

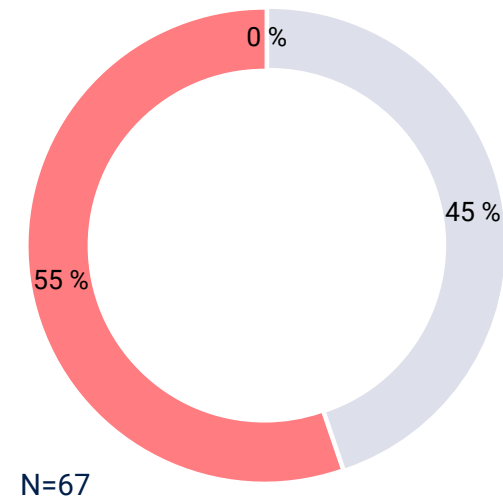
Nyhetsartikler

Kommentarer

Ledere

Nyhetsartikler

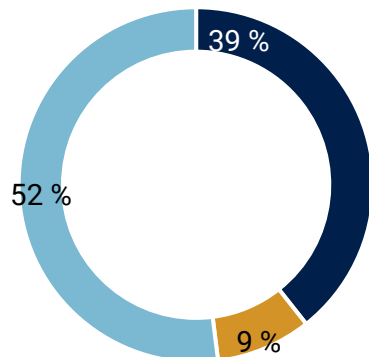
Infomedia har vurdert fire parametere for å belyse i hvilken grad hvert enkelt oppslag er objektiv eller ikke. Kildebruk og intervjuobjekter, overskrift og ingress, bruk av ladede verdiord og eksplisitt støtte.

Til høyre vises fordelingen av disse parameterne i nyhetsartiklene i perioden.

For de to parameterne kildebruk og intervjuobjekter, og overskrift og ingress, er hovedandelen av oppslagene av nøytral / balansert art, men med en betydelig andel oppslag som er negative til fylkespolitikernes forslag. 39 prosent av alle oppslag inneholder kun intervjuer med objekter som er motstandere eller kritiske til forslaget. I bare ni prosent av oppslagene er forkjempere for forslaget intervjuet alene. 46 prosent av alle nyhetsartikler har en negativt vinklet overskrift i forslagens disfavør.

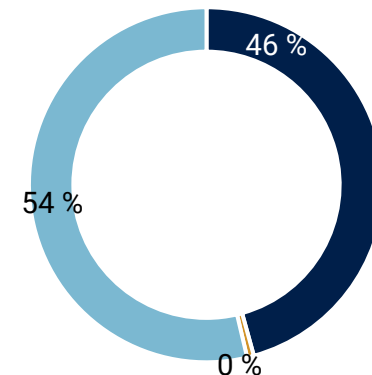
Infomedia finner ingen oppslag med eksplisitt støtte fra journalist, og i bare tre prosent av oppslagene er det brukt ladede verdiord fra journalistens side.

Kildebruk og intervjuobjekter

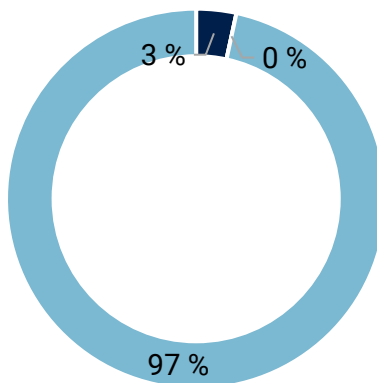
- Forslagstiller ikke sitert
- Motstander ikke sitert
- Begge/ingen sitert

Overskrift og ingress

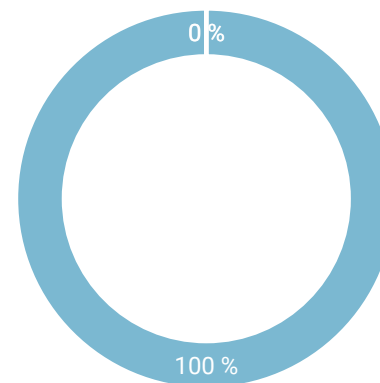
- Kritisk til forslaget
- Kritisk til motstanderne
- Nøytral

Ladede verdiord

- Negativ mot forslaget
- Negativ mot motstanderne
- Uten verdiord

Støtte

- Ingen uttrykt støtte
- Støtte til fylkeskommunen/forslaget
- Støtte til motstanderne

Ledere

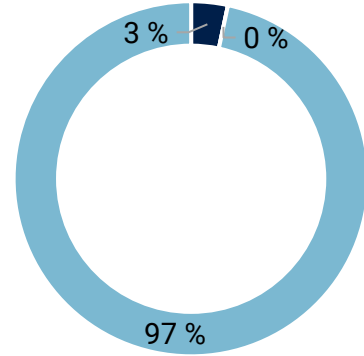
Til høyre vises fordelingen av registrerte parametere i lederne som skriver om eller omtaler forslaget eller debatten om ny skolestruktur i Innlandet.

Mens journalistene ikke uttrykte eksplisitt støtte til den ene eller andre parten, er redaksjonene tydeligere på lederplass. 48 prosent av oppslagene uttrykker støtte til motstanderne eller går mot fylkespolitikernes forslag til skolestruktur. Samtidig inneholder 36 prosent av alle ledere negativt ladde verdiord mot forslaget og 39 prosent har en overskrift eller ingress som er kritisk.

Det er samtidig en overvekt nøytrale/balanserte ledere i alle de registrerte parameterne utenom støtte.

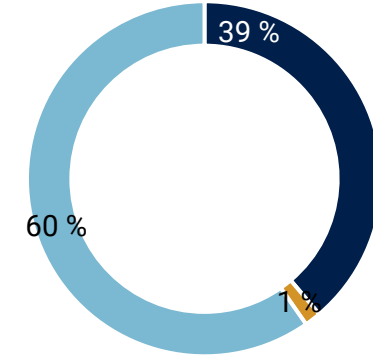
Sakene som er registrert som negativt mot motstanderne av forslaget omhandler Mehl og Frisvolds uttalelser om henholdsvis «prostitusjon» og «krig».

Kildebruk og intervjuobjekter

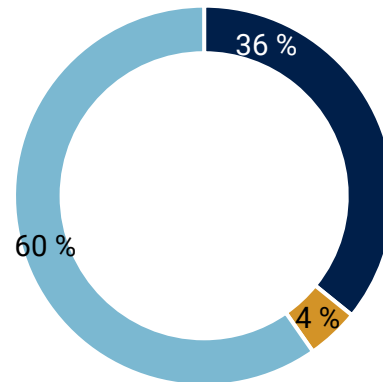
- Forslagstiller ikke sitert
- Motstander ikke sitert
- Begge/ingen sitert

Overskrift og ingress

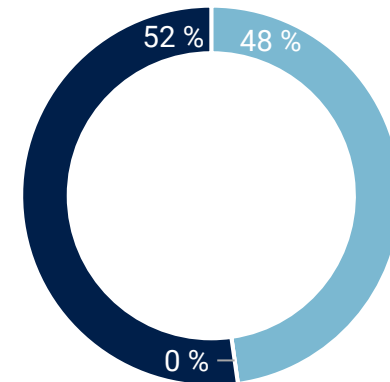
- Kritisk til forslaget
- Kritisk til motstanderne
- Nøytral

Ladete verdiord

- Negativ mot forslaget
- Negativ mot motstanderne
- Uten verdiord

Støtte

- Ingen uttrykt støtte
- Støtte til fylkeskommunen/forslaget
- Støtte til motstanderne

Kommentarer

Til høyre vises fordelingen av registrerte parametere i redaksjonelle kommentarer som skriver om eller omtaler forslaget eller debatten ny skolestruktur i Innlandet.

Infomedia finner at i 21 prosent av oppslagene er overskrift eller ingress negativ til forslaget. I 24 prosent brukes det ladde verdiord som er negative for forslaget. Samtidig uttrykker 33 prosent støtte til motstanderne av forslaget.

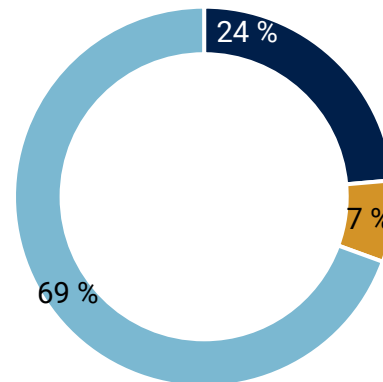
Det er verdt å nevne at flere kommentarene i perioden ikke bare omhandler forslaget, men også debatten rundt. I flere av disse kommentarene er ingen parametere registrert. Noen kommentarer omhandler også andre saker, hvor debatten om skolestruktur kun omtales.

Kildebruk og intervjuobjekter

Ingen registreringer

- Forslagstiller ikke sitert ■ Motstander ikke sitert
- Begge/ingen sitert

Ladete verdiord

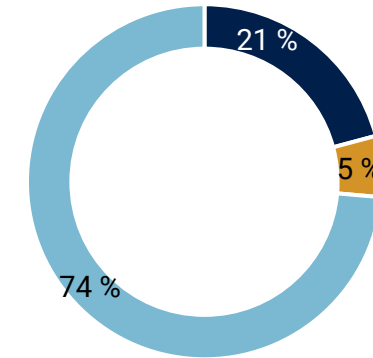

- Negativ mot forslaget ■ Negativ mot motstanderne

- Uten verdiord

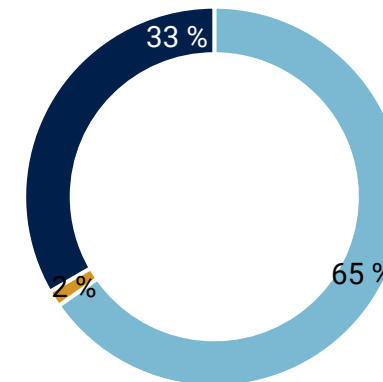
N=473

Overskrift og ingress

- Kritisk til forslaget ■ Kritisk til motstanderne ■ Nøytral

Støtte

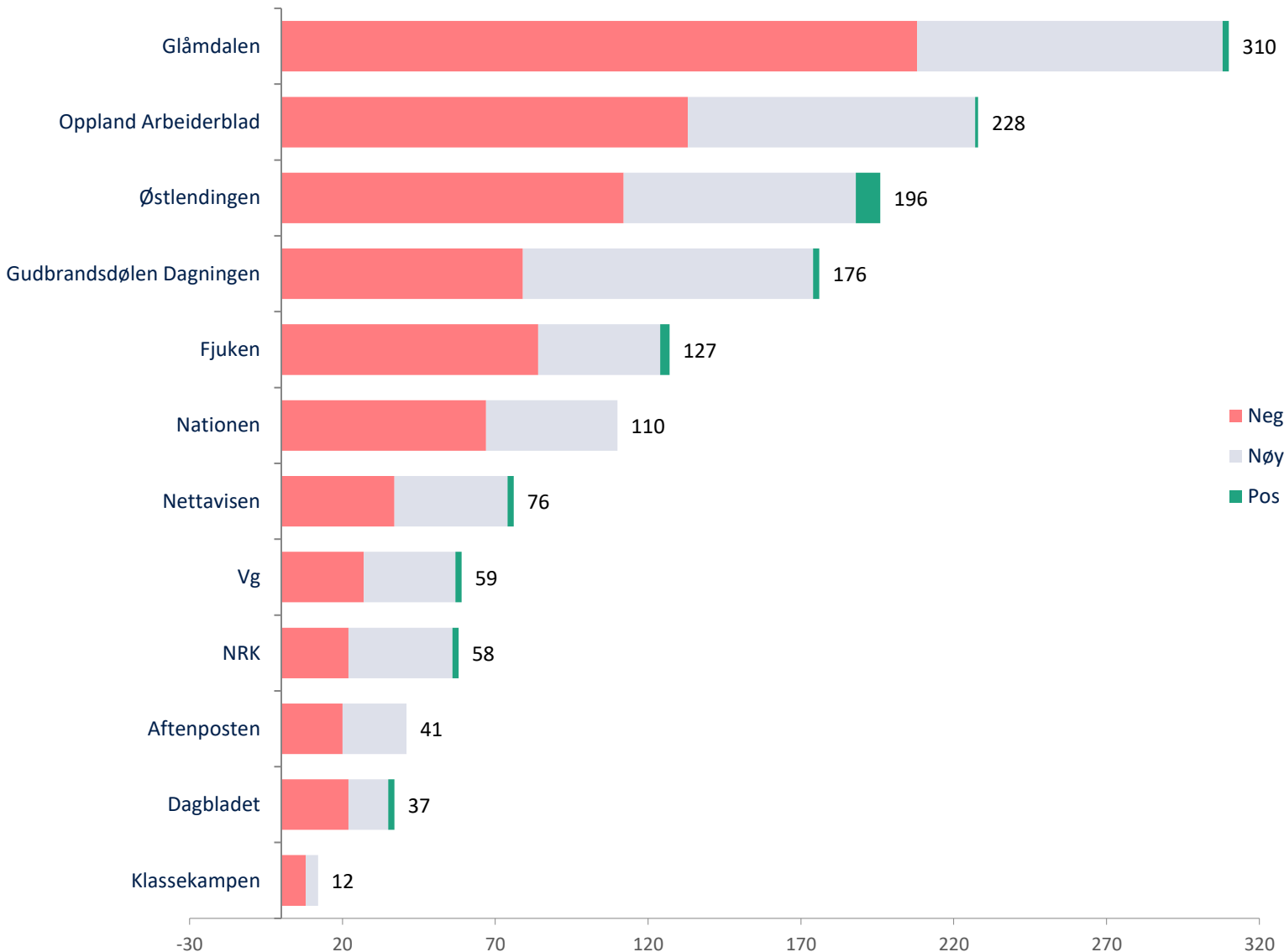
- Ingen uttrykt støtte ■ Støtte til fylkeskommunen/forslaget ■ Støtte til motstanderne

Kilder og tendens

Diagrammet viser kildene som har publisert flest oppslag om ny skolestruktur i Innlandet og tendensfordelingen i omtalen.

Infomedia finner flest nyhetsartikler, kommentarer og ledere i Glåmdalen på nett og papir. Bak følger Oppland Arbeiderblad og Østlendingen.

Det er lokale kilder som har publisert flest oppslag om debatten – samtidig som utvalgsperioden også er lengre for disse enn riksmidene. Av riksmidene er det Nationen som har publisert flest oppslag om saken. Sistnevnte er også en av to kilder som ikke har publisert noen oppslag som kan sies å være positive for den foreslåtte skolestrukturen.

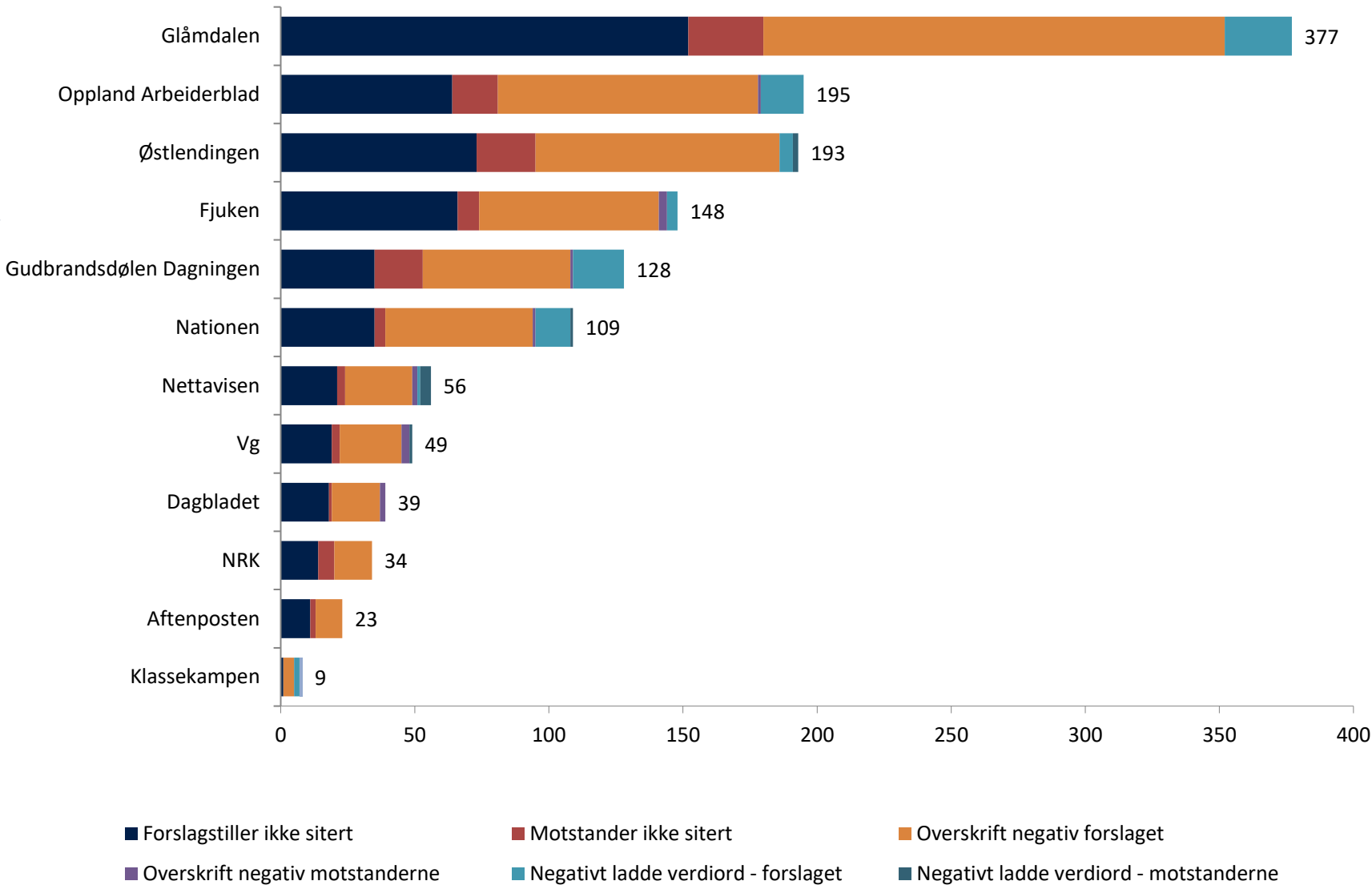

Kilder og parametere

Diagrammet viser hvordan de registrerte parameterne fordeler seg på kildene i perioden.

Glåmdalen, etterfulgt av Oppland Arbeiderblad og Østlendingen er kildene hvor Infomedia finner at en eller flere av de listede parameterne er synlig.

Som det fremkommer av diagrammet består en stor del av medieomtalen i perioden av oppslag med en overskrift som er kritisk til fylkespolitikernes forslag, samtidig som disse i svært mange oppslag ikke selv kommer til orde eller får muligheten til å komme med tilsvar.

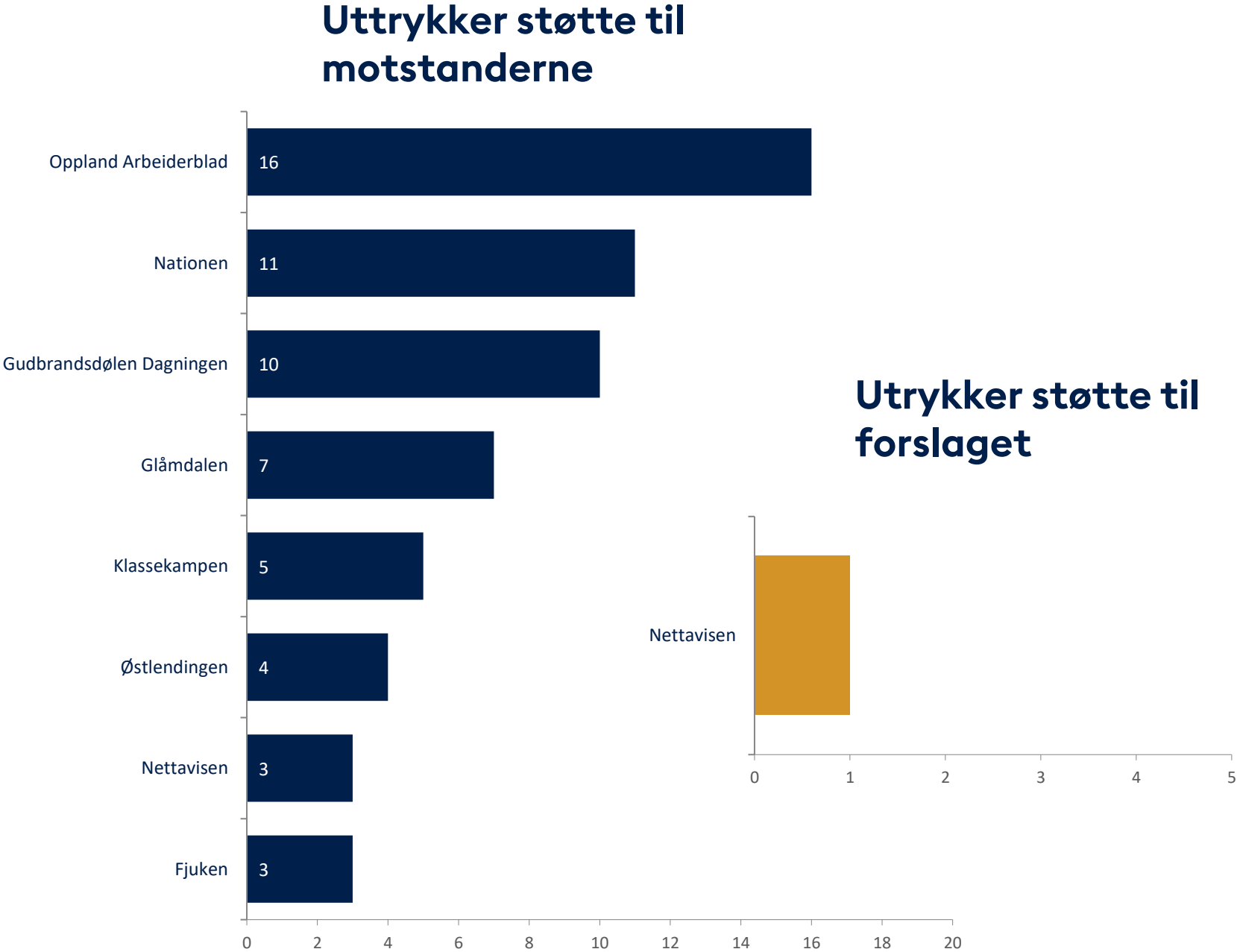
Kilder og støtte

Diagrammet viser oppslag som uttrykker støtte til motstanderne av forslaget til ny skolestruktur og oppslag som uttrykker støtte til forslaget om ny skolestruktur enten direkte eller indirekte.

Når det gjelder uttrykt støtte til motstanderne av forslaget, er det OA, Nationen og GD som Infomedia finner oftest har uttrykt støtte til forslaget. Dette omfatter kommentarer som «Innlandet Sentraliserings-AP» (Nationen 18.10) og lederen «Den politiske tillitsoppvasken» - hvor høringsrunden knyttet til forslaget omtales som en «skinnprosess» (Glåmdalen 24.10.).

Når det gjelder oppslag som uttrykker støtte til forslaget, finner Infomedia kun en kommentar - i Nettavisen. I saken «Emilie Enger Mehl stikker fra ansvaret for skolenedleggelse i Innlandet» (24.10.), uttrykker Gunnar Stavrum forståelse for fylkespolitikernes forslag gitt den økonomiske situasjonen fylkeskommunene står i.

Det er samtidig verdt å merke seg at majoriteten av kommentarene og nær halvparten av lederne ikke tar et tydelig standpunkt til hverken den ene eller den andre parten – som vist på side 11 og 12.

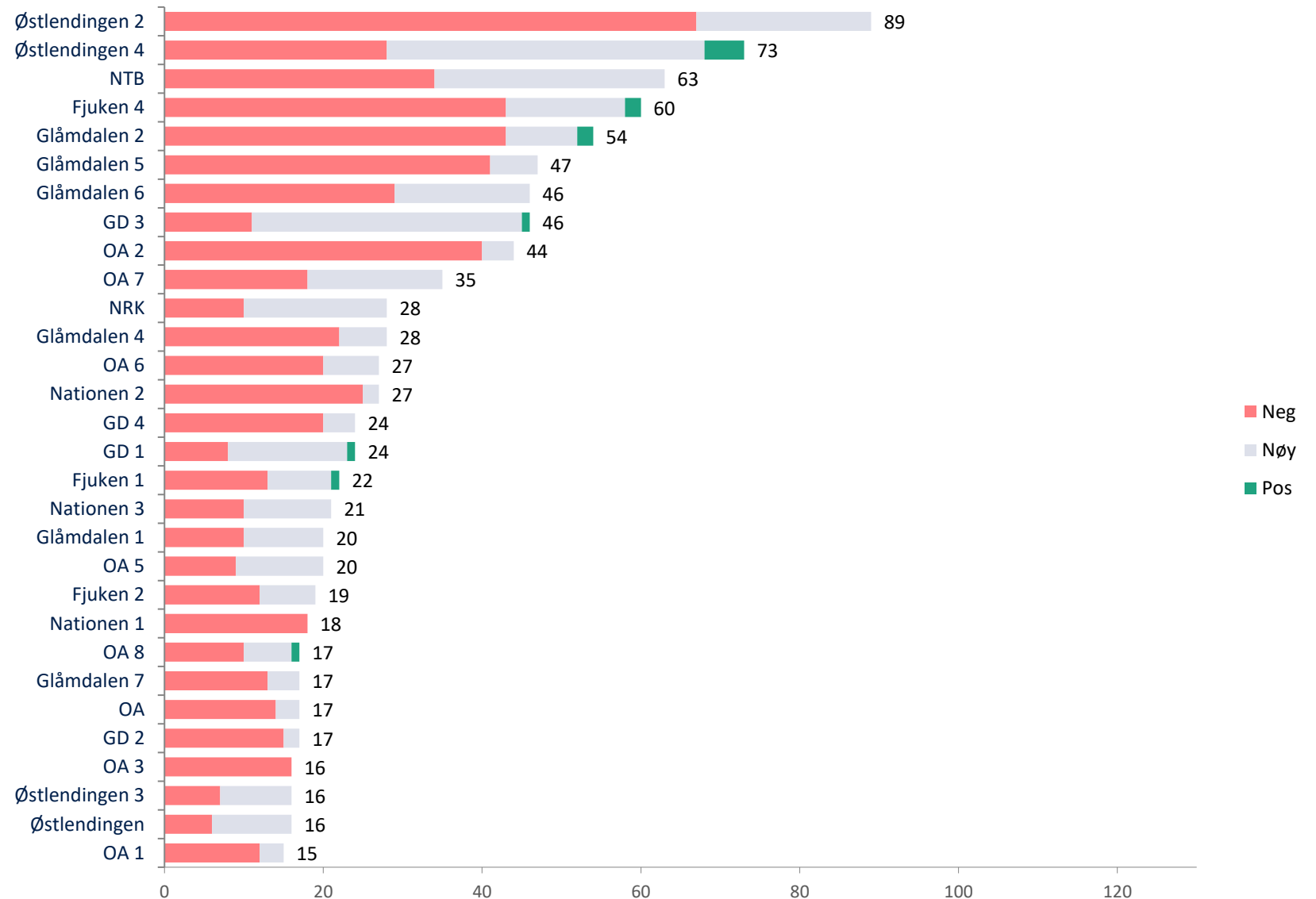

Journalister - tendens

Infomedia har brutt ned tendensfordelingen på hver enkelt journalist, men valgt å anonymisere journalistene av hensyn til personvern ved å kun oppgi redaksjonen de jobber for. Journalistene har fått en unik kode bestående av redaksjonen de jobber for kombinert med en tallkode. Redaksjoner uten tallkode viser til oppslag uten oppgitt journalist eller ledere.

Flere journalister i oversikten har nesten utelukkende publisert negative oppslag. Dette gjelder journalister som OA 2, Østlendingen 2, Nationen 1 og 2, GD 4 og OA 3.

Med unntak av NTB og NRK, i oppslag der kun kilden er oppgitt som forfatter, og Nationen, er samtlige på listen over de mestpubliserende journalistene lokalavisansatte.

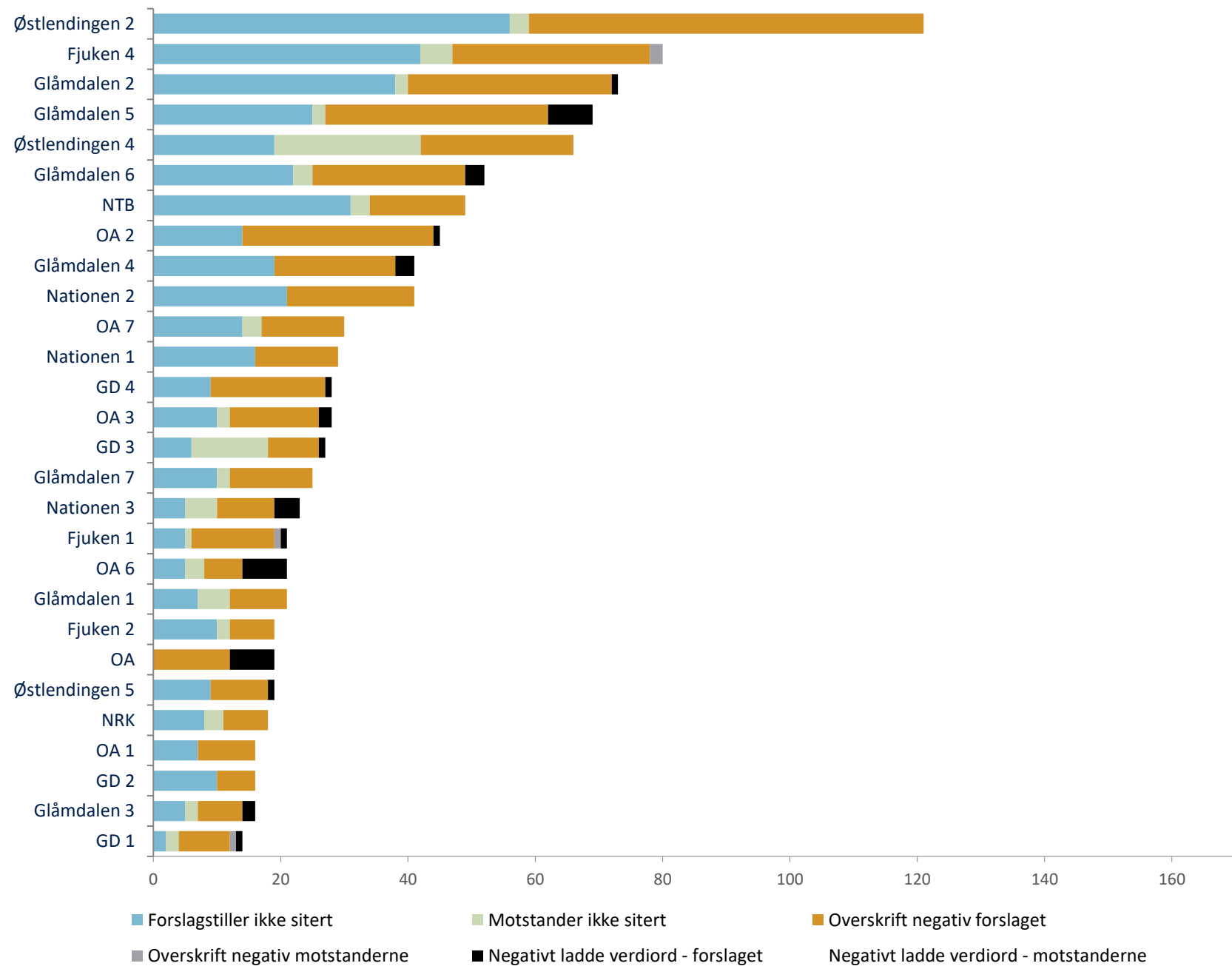

Journalister – parametere

Grafen viser hvilke journalister som treffer på flest registrerte parametere.

Det er journalistene Østlendingen 2, Fjuken 4 og Glåmdalen 2 som topper listen. Disse har skrevet et høyt antall oppslag hvor forslagsstiller ikke er sitert og oppslag med negative overskrifter. Glåmdalen 5, OA 6 og OA har flere oppslag med negativt ladde verdiord.

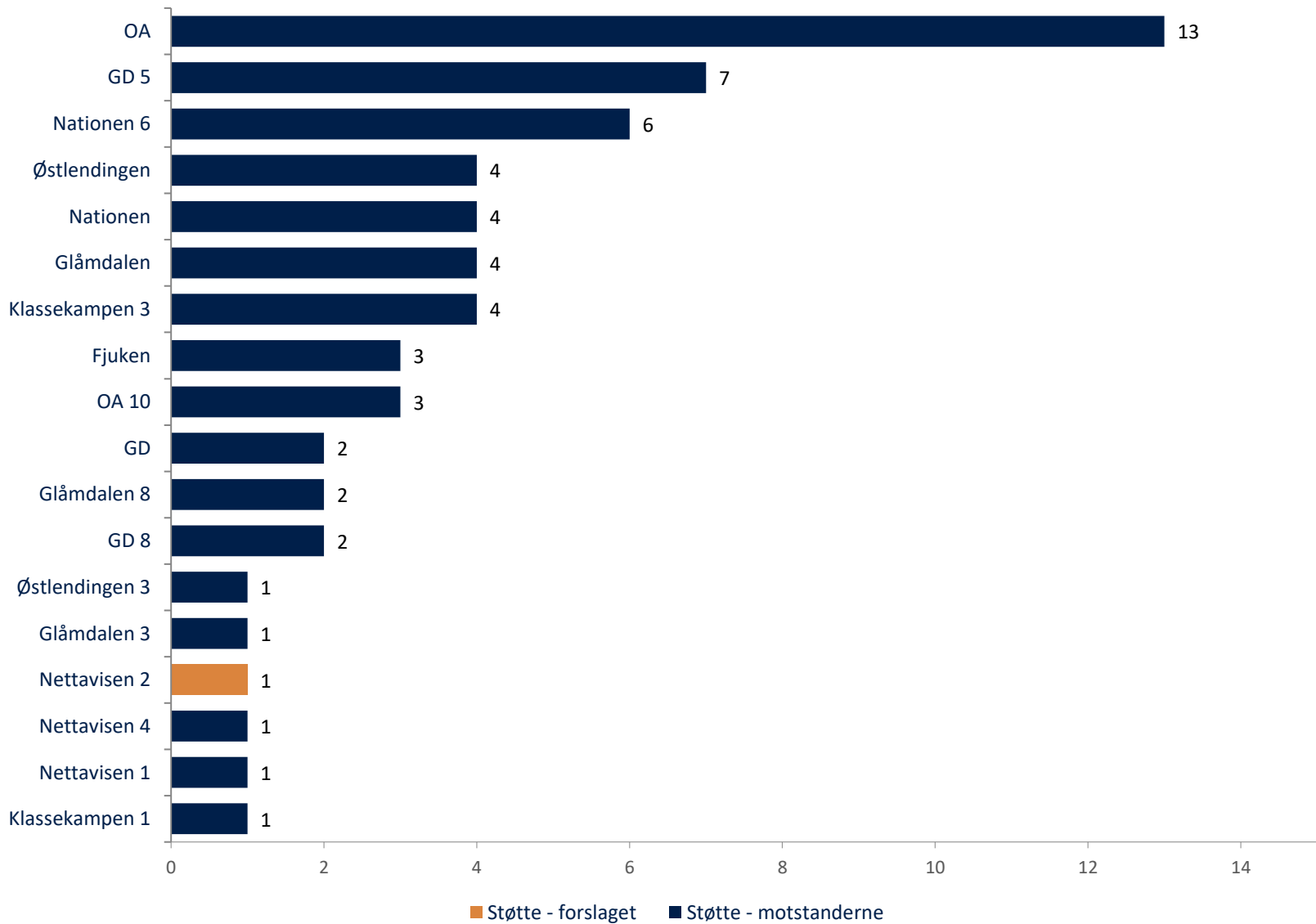
Østlendingen 4 og GD 3 skiller seg ut med flere oppslag der kun forslagsstiller og ikke motstandere av forslaget samtidig også er sitert.

Uttrykt støtte

Til høyre vises oversikten over hvilke journalister eller redaksjoner som har uttrykt støtte enten til den ene eller andre siden.

OA på lederplass, både på nett og papir, topper listen. Bak følger GD 5 og Nationen 6.

Negative eksempler

MDGs syn får innbyggere til å rase

GLÅNDAL: Partiet miljøpolitikk blir kraftig kritisert.

- Innbyggerne vil se annerledes kommuner.
- Kommunene er alle ulike, og kommunene har ulike behov.
- Kommunene har ulike behov, og kommunene har ulike behov.
- Kommunene har ulike behov, og kommunene har ulike behov.

De siste dagene har debatten gått høylytt og med stor intensitet. MDG har fått mye kritikk for sin politikk, og innbyggerne i Glåndal har reagert på dette. De har sagt at de ikke vil ha en kommune som er så forskjellig fra de andre kommunene i kommunen. De har sagt at de ikke vil ha en kommune som er så forskjellig fra de andre kommunene i kommunen. De har sagt at de ikke vil ha en kommune som er så forskjellig fra de andre kommunene i kommunen.

Så utrolig skuffende!! Det er den samme selvmotsigende argumentasjonen som gjentar seg!

De siste dagene har debatten gått høylytt og med stor intensitet. MDG har fått mye kritikk for sin politikk, og innbyggerne i Glåndal har reagert på dette. De har sagt at de ikke vil ha en kommune som er så forskjellig fra de andre kommunene i kommunen. De har sagt at de ikke vil ha en kommune som er så forskjellig fra de andre kommunene i kommunen. De har sagt at de ikke vil ha en kommune som er så forskjellig fra de andre kommunene i kommunen.

Som representant for et parti som setter miljøet først, ber jeg deg tenke nøye over hva dette vil bety for lokalsamfunnene du representerer. Sentralisering fører ikke bare til økt utslipp, men tap av vitalitet og bærekraft i mindre lo... Se mer

Glåndal er en kommune som har mange gode kvaliteter. Men det er viktig å huske på at Glåndal er en kommune som har mange gode kvaliteter. Men det er viktig å huske på at Glåndal er en kommune som har mange gode kvaliteter. Men det er viktig å huske på at Glåndal er en kommune som har mange gode kvaliteter.

Helsesista om skolenedleggelse:

-Flere vil slite med rus og psykiske problemer

STOR-ELVDAL: Tale Maria Krohn Engvik, kjent som Hellesista, er ikke i tvil om hvor store problemer ungdommene vil få dersom Nordstuaen eller andre skoler blir lagt ned.

Vil beholde tilbudet
Tale Maria Krohn Engvik, kjent som Hellesista, er ikke i tvil om hvor store problemer ungdommene vil få dersom Nordstuaen eller andre skoler blir lagt ned. Hun sier at det er viktig å beholde tilbudet som Nordstuaen har gitt, og at det er viktig å beholde tilbudet som Nordstuaen har gitt.

STOR-ELVDAL: Tale Maria Krohn Engvik, kjent som Hellesista, er ikke i tvil om hvor store problemer ungdommene vil få dersom Nordstuaen eller andre skoler blir lagt ned.

Fare kommer til i påfølgende dager
Tale Maria Krohn Engvik, kjent som Hellesista, er ikke i tvil om hvor store problemer ungdommene vil få dersom Nordstuaen eller andre skoler blir lagt ned. Hun sier at det er viktig å beholde tilbudet som Nordstuaen har gitt, og at det er viktig å beholde tilbudet som Nordstuaen har gitt.

Fare kommer til i påfølgende dager
Tale Maria Krohn Engvik, kjent som Hellesista, er ikke i tvil om hvor store problemer ungdommene vil få dersom Nordstuaen eller andre skoler blir lagt ned. Hun sier at det er viktig å beholde tilbudet som Nordstuaen har gitt, og at det er viktig å beholde tilbudet som Nordstuaen har gitt.

Fare kommer til i påfølgende dager
Tale Maria Krohn Engvik, kjent som Hellesista, er ikke i tvil om hvor store problemer ungdommene vil få dersom Nordstuaen eller andre skoler blir lagt ned. Hun sier at det er viktig å beholde tilbudet som Nordstuaen har gitt, og at det er viktig å beholde tilbudet som Nordstuaen har gitt.

-FRYKTER FLERE DROPPER UT

Klart for nye skole-demonstrasjoner i dag

Skole-demonstrasjoner
En stor gruppe elever og lærere har deltatt i en skole-demonstrasjon i dag. De har holdt på med å brenne lys og flagge, og de har sagt at de ikke vil ha en kommune som er så forskjellig fra de andre kommunene i kommunen.

Skole-demonstrasjoner
En stor gruppe elever og lærere har deltatt i en skole-demonstrasjon i dag. De har holdt på med å brenne lys og flagge, og de har sagt at de ikke vil ha en kommune som er så forskjellig fra de andre kommunene i kommunen.

Skole-demonstrasjoner
En stor gruppe elever og lærere har deltatt i en skole-demonstrasjon i dag. De har holdt på med å brenne lys og flagge, og de har sagt at de ikke vil ha en kommune som er så forskjellig fra de andre kommunene i kommunen.

Flagget på halv stang for Dokka

Fylkestinget i Innlandet vedtok med et lite flertall å legge ned Dokka videregående skole. Hjemme på SIDE 2, 4, 5, 26 OG 27

MOTKULTUR KOMMENTAR

Det offentlige snur ryggen til bygda

Der en offentlig skole blir lagt ned, kommer gjerne en privat skole. Fra på kort tid, kanskje, men helt feil utvikling for det fellesskapet som er i likert å tru at vi er i

Det offentlige snur ryggen til bygda
Der en offentlig skole blir lagt ned, kommer gjerne en privat skole. Fra på kort tid, kanskje, men helt feil utvikling for det fellesskapet som er i likert å tru at vi er i

Bryter med anbefalinger

- Synes det er trist

- Mister nesten lysta

Refser forslag om å legge ned skoler:

- Må ha elevene i fokus

- Da dør den bygda

- Prostituerer seg!

**Emilie Enger Mehl stikker fra
ansvaret for skolenedleggelse i
Innlandet**

Kan stå om livet

- Demokratiet i fare

Opptatt av makt

Legg ned Innlandet

Voldsomme reaksjoner på «dødslista»:

**Skolestriden: Nei til å vente med
skolenedleggelsene**

Hårreisende forslag

Konklusjon

- Infomedia har gjennomgått 1430 oppslag om debatten rundt ny skolestruktur i Innlandet. På den ene siden i debatten står fylkeskommunepolitikerne i Innlandet som foreslår å legge ned to skoler og fire skolesteder som følge av fallende elevtall, på den andre siden står elevene som rammes og deres støttespillere. Av samtlige oppslag som ble gjennomgått i analysen, ble 52 prosent vurdert som negative for de foreslåtte endringene, samtidig som kun to prosent ble vurdert som positive. Den store negative andelen i den analyserte perioden understreker de steile frontene som har preget debatten, og viser også hvor skjev debatten tidvis har vært.
- For å vurdere hvorvidt journalistene som har skrevet om saken er objektive eller subjektive, har Infomedia i hvert oppslag vurdert følgende: tendens, overskrift og ingress, bruk av kilder og intervjuobjekter, bruk av ladde verdiord, og uttrykt støtte til den ene eller andre parten.
 - **Nyhetsartikler**
 - Tendensfordelingen i nyhetsartiklene viser en fordeling på 57 prosent negative oppslag og kun to prosent positive i favør forslagsstillerne. Den jevne mediekonsument er eksponert for svært mye negativ omtale av de foreslåtte endringene, og svært lite positiv omtale. Den nøytrale andelen på 41 prosent viser at det samtidig er en stor andel oppslag med nøytral omtale eller med blandet tendens – så bildet er ikke entydig.
 - I 39 prosent av alle oppslag er motstandersiden sitert uten at forslagsstillere er synlig, mot ni prosent oppslag der forslagsstilleren eller deres støttespillere og ikke motstandersiden er sitert. Dette viser en skjevfordeling i journalistenes kildebruk. Motstanderne har i langt større grad sluppet til i media, mens forslagsstillerne er langt mer anonyme og fraværende.
 - 46 prosent av alle oppslag om saken har en overskrift eller ingress som er negative til forslaget. Bruk av overskrift og ingress legger i stor grad føringer for hvordan en sak leses, og den store andelen negative overskrifter og inngresser har bidratt til å underbygge motstandernes sak heller enn forslagsstillernes. Samtidig har den lokale motstanden i de rammede områdene vært eksepsjonelt stor, og medieomtalen speiler også de mange ulike partene som har hatt et mening om saken.
 - Infomedia finner få til ingen eksempler på eksplisitt uttrykt støtte fra journalistens side til hverken den ene eller andre parten i nyhetsartiklene.
 - Journalistene målbærer i liten grad negativt eller positivt ladde verdiord selv i nyhetsartiklene, men overlater heller dette til intervjuobjektene, og benytter deretter ofte slike utsagn som overskrifter eller deloverskrifter i oppslagene.

Konklusjon forts.

- **Kommentarer**

- 39 prosent av alle kommentarer er til ulempe for forslaget og fire prosent er fordelaktige. Det er registrert en større nøytral andel som viser at bildet ikke er entydig. Det er verdt å merke seg at Infomedia har funnet flere kommentarer om helt andre saker som kort og nøytralt nevner skolesaken Innlandet, og at ikke alle kommentarer har saken som hovedfokus.
- Andelen negative overskrifter og ingresser er lavere i kommentarene enn i nyhetsartiklene. Samtidig er det mer utstrakt bruk av ladde verdiord (24 prosent negative til forslaget, 7 prosent negative til motstanderne) enn i nyhetsartiklene. Samtidig har flere kontroversielle utsagn fra blant annet justisminister Emilie Mehl og ordfører Kristian Frisvold preget deler av debatten.
- 33 prosent av alle kommentarer tar hovedsakelig side med motstanderne, og kun to prosent (ett oppslag) gjør det samme med forslagsstillerne. Det er tydelig at motstanderne har mange støttespillere, kanskje særlig lokalmediene og Nationen. Forslagsstillerne har få støttespillere, og ingen eksplisitt uttrykte støttespillere, selv om Infomedia finner eksempler på kommentatorer som uttrykker forståelse for nødvendigheten av endringer i skolestrukturen og også kommentatorer som er balanserte i sin vurdering av saken.

- **Ledere**

- Lederne i perioden er den artikkeltype-gruppen som i størst grad uttrykker støtte til motstanderne – 52 prosent. Det er samtidig registrert en negativ andel på 55 prosent, og høye andeler negative overskrifter og ingresser, og utstrakt bruk av negativt ladde verdiord. Likevel er nær halvparten av alle ledere nøytrale, og en rekke ledere er først og fremst objektive og tar ikke side med hverken den ene eller andre parten.
- Infomedia finner at det er Oppland Arbeiderblad, Østlendingen, Nationen og Glåmdalen som oftest har uttrykt støtte til motstanderne og vært kritiske til forslaget på lederplass.

Konklusjon forts.

- **Subjektive eller objektive journalister?**
- Infomedia finner at deler av medieomtalen i perioden faller inn under den definerte forståelsen av subjektiv medieomtale, som beskrevet på side 5. Dette gjelder hovedsakelig lederartikler og kommentarer, der flere uttrykker eksplisitt støtte til den ene parten og benytter også ladet språk. Dette er imidlertid ikke uvanlig, da slike meningsinnhold er ment å reflektere redaksjonens holdninger eller belyse samfunnsdebatter fra bestemte vinkler. At ledere og kommentarer er subjektive, er derfor ikke problematisk i seg selv, men heller en sentral del av deres journalistiske funksjon.
- Når det gjelder nyhetsartikler, er bildet mer sammensatt. Nyhetsartiklene unngår i stor grad eksplisitt subjektivitet fra journalistenes side, men valg av kilder, negative overskrifter og vinklinger kan gi inntrykk av skjevhet. For eksempel viser analysen at 39% av artiklene kun lar motstanderne av forslaget komme til orde, mens forslagsstillerne alene siteres i kun 9%. Denne ubalansen i kildebruken, kombinert med 46% negative overskrifter, har bidratt til å forsterke inntrykket av en mediedekning som i stor grad støtter motstandernes perspektiv.
- Et annet aspekt som påvirker opplevelsen av mediedekningen, er den sterke lokale motstanden mot fylkeskommunens forslag. Innbyggerne i de berørte områdene har reagert kraftig, og dette gjenspeiles tydelig i medieomtalen. Medienes rolle som talerør for lokalsamfunnet innebærer at slike reaksjoner får bred dekning, noe som kan bidra til at debatten fremstår som skjevt vektet til fordel for motstanderne.
- Det er samtidig viktig å være bevisst på medias rolle i saker som denne. Mediene skal både rapportere om fakta og fungere som en plattform for ulike stemmer i samfunnet. Få forsvarere av fylkespolitikernes forslag, gir færre til å svare på kritikk eller presentere sitt syn. Dette forsterker inntrykket av en ubalanse i mediedekningen. Fylkespolitikernes befinner seg samtidig i en maktposisjon, noe som ofte fører til at mediedekningen i større grad fokuserer på dem som utfordrer makten – i dette tilfellet motstanderne.
- Selv om dekningen samlet sett kan oppleves som skjev, betyr ikke dette nødvendigvis at journalistene har hatt en subjektiv tilnærming til saken. Nyhetsdekningen reflekterer en kombinasjon av sterke lokale følelser, kildeprioriteringer og medienes ansvar for å rapportere om kritikk og reaksjoner i offentligheten. Samtidig er det klart at flere redaksjoner på lederplass og kommentatorer i avisene, har valgt side i spørsmålet om ny skolestruktur i Innlandet.

Del 2: Metode

Metode

Infomedia har fått i oppdrag av Innlandet fylkeskommune å utføre en innholdsanalyse av medieomtalen av skolestrukturdebatten med sikte på å vurdere medias dekning av saken. Grunnlaget for analysen er søk i Infomedias mediearkiv, men hvor vi har søkt på ord og kombinasjoner av ord for å fange alle relevant oppslag. Kildegrunnlaget er et utvalg riksdekkende og lokale kilder i Innlandet i to ulike tidsperioder.

Utvalget består av nyhetsartikler og redaksjonelt meningsinnhold i lokalmediene Gudbrandsdølen Dagingen, Oppland Arbeiderblad, Østlendingen, Glåmdalen og Fjuken, samt nyhetsartikler og redaksjonelt meningsinnhold i riksmediene Nationen, VG, Dagbladet, NRK, Nettavisen Aftenposten og Klassekampen. For lokalmediene er all omtale i perioden 12. april til 5. desember 2024 gjennomgått. I riksmediene er all omtale i perioden 14. oktober til 11. november gjennomgått.

Enheten for medieanalysen er den individuelle nyhetsartikkelen. Hver av disse artiklene ble vektet med fokus på faktorene:

- *tendens* (artikkelens positivitet eller negativitet)
- *fokus* (hvor synlig oppdragsgiver er i artikkelen)
- *sitat* (kommenterte Skolestrukturdebatten eller ikke?)
- *synlighet* (artikkelens størrelse og plassering)
- *utvalgte parametere* (hvordan vinkles saken)
- *artikkeltype* (nyhetsartikkel, leder eller kommentar)
- *journalist* (hvem har skrevet saken og hvor jobber hen)

Analysereapporten presenterer statistikk over antallet artikler totalt, hvor mange artikler som var positive og negative, hvor mange som traff på de utvalgte parameterne. I tillegg vises det en oversikt over hvilke journalister og redaksjoner som publiserte flest saker om debatten i perioden og hvordan hver enkelt sak er vinklet.

Infomedia har utarbeidet en oversikt over hvilke redaksjoner og hvilke journalister som har skrevet mest om saken, hvordan tendensfordelingen er på hver enkelt journalist og hver enkelt redaksjon, samt hvem som oftest treffer på parameterne nevnt på forrige side. Av hensyn til personopplysningsloven har Infomedia valgt å anonymisere oversikten over journalister og viser derfor kun til redaksjonen hvor vedkommende jobber.

Parametere

Kildebruk og intervjuobjekter

- Kommer begge partene til orde?
- Får den andre parten mulighet til å gi tilsvar dersom de får kritikk?

Overskrift og ingress

- Er overskriften eller ingressen gunstig eller uheldig for den ene parten, og i så fall hvilken part?

Ladede verdiord

- Målbærer journalisten (ikke intervjuobjektene) ladede verdiord mot forslaget eller den ene parten?

Støtte

- Uttrykker journalisten eller redaksjonen eksplisitt støtte eller motstand til den ene parten ?

Metode

Tendens

Tendenskodningen tar hensyn til journalist vinkling og «framing» av analyseobjektet i artikkelen. «Framing» er et konsept som er mye brukt i medievitenskapelige analyser av medieinnhold. Hensikten med metoden er å analysere en artikkels vinkling ved å ta hensyn til både valg og prioritering av fakta når man beskriver en hendelse, sak eller tema, samt valg og prioritering av kilder som kommenterer hendelsen, i tillegg til artikkelens «tone» som avhenger i stor grad av ordbruk fra journalisten(e), siterte kilder eller begge.

En ren analyse av tone er lettere å vurdere objektivt og gir mindre rom for ulike tolkninger, men er begrenset dersom man ønsker å analysere om en sak er vinklet på en gunstig eller uheldig måte for en aktør.

En artikkel om en politisk strid kan for eksempel sitere bare kilder som utelukkende støtter ett av to konflikterende synspunkt. En slik vinkling er uheldig for de som støtter det andre synspunktet, særlig hvis størsteparten av all medieomtale av samme sak følger denne tendensen. Men dersom verken journalisten eller de siterte kildene bruker positive eller negative verdiord om motparten, vil en ren analyse av tone si at denne saken er «nøytral». Til slutt kan man få en medieanalyse som viser at nesten all omtale av den hypotetiske saken var «nøytral», selv om bare ett synspunkt dominerer fullstendig i medieomtalen.

I Infomedia baserer vi oss på en variant av denne metoden når vi har koder artikkelens «tendens». Dette fordi en ren analyse av tone gir begrenset innsikt i framingen/vinklingen av ulike saker. Derfor vil oppslag hvor oppdragsgiver får gjennomslag for sine egne budskap, eller som fremstiller organisasjonen på en måte som samsvarer med deres ønsket public image/brand identity vurderes som positivt.

Tilsvarende vurderes omtale som undergraver kundens egne budskap, eller som fremstiller organisasjonen på en uønsket måte (som gir «feil» inntrykk av organisasjonen), som negativ.

I praksis betyr dette at tendenscoding også er en vurdering av om saken er «god»/«gunstig» eller «dårlig»/«uheldig» med hensyn til kundens public image/brand identity, omdømme eller mediestrategi.